

ע"פ 2928/20 - חיים ביטון נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייט
ע"פ 2928/20

לפני:

כבוד השופט י' עמית
כבוד השופטת ע' ברוך
כבוד השופט ד' מינץ

המערער:

חיים ביטון

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי תל
אביב-יפו בתפ"ח 1137-04-00 שניתן ביום
17.11.2019 על ידי כבוד השופטים ר' בן-יוסף, א'
קלמן-ברום וש' זמיר

תאריך הישיבה:

כ"ד בחשוון התשפ"א (11.11.2020)

בשם המערער:

עו"ד אבי כהן
עו"ד אבי וסטרמן

בשם המשיבה:

פסק-דין

השופט י' עמית:

ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופטים ר' בן-יוסף, א' קלמן-ברום וש' זמיר)
בתפ"ח 1137/04 מיום 17.11.2019, בה נדחתה בקשת המערער לקצר את עונש המאסר שהושת עליו בעקבות תיקון
137 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: תיקון 137 ו-חוק העונשין או החוק, בהתאמה).

רקע

1. בשנת 2005 הורשע המערער בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של רצח לפי סעיף 300(א)(3) לחוק; הצתה לפי סעיף 448 לחוק; שוד בנסיבות מחמירות לפי סעיף 402(ב) לחוק; והשמדת ראיות לפי סעיף 242 לחוק. בנוסף לכך, לבקשת המערער, צורף להליך תיק נוסף שהתנהל נגדו בבית המשפט המחוזי בחיפה (ת"פ 3176/04), והוא הודה והורשע בעבירות שיוחסו לו בתיק הנוסף, והן: הפרת הוראה חוקית לפי סעיף 287(ב) לחוק; היזק בזדון לפי סעיף 452 לחוק; ועבירה נוספת של הצתה לפי סעיף 448 לחוק.

2. סיפור הדברים, בתמצית, הוא שביום 7.7.2004 המערער שהה בדירת אמו בניגוד לצו הרחקה שהוצא נגדו על ידי בית המשפט לענייני משפחה. לאחר שאמו סירבה לתת לו 12 שקלים וחצי לצורך רכישת חפסת סיגריות, הוא איים עליה כי ישלך את מכשיר הטלוויזיה אל מחוץ לדירה. אמו סירבה, ולאחר שיצאה מן הדירה הוא מימש את איומו, השליך את מכשיר הטלוויזיה ולאחר מכן הצית את הדירה. זו מסכת המעשים שבגינם הוגש נגד המערער כתב האישום לבית המשפט המחוזי בחיפה.

למחרת היום, הלך המערער לבית דודתו, נטל עלי מתכת (חפץ גלילי המשמש לכתישה) והכה באמצעותו בעורפה של דודתו. לאחר מכן נטל סכין מטבח, ביצע חתכים ברגליה והיכה בראשה פעם נוספת. כתוצאה ממעשיו נגרם לדודתו שבר בגולגולת שהוביל למותה. בטרם נמלט המערער מהדירה, הוא גנב 280 ₪, שלושה טלפונים ניידים ותכשיטים שענדה הדודה. לאחר מכן טשטש את עקבותיו וניגב את טביעות אצבעותיו; כתב באמצעות שפתונים כתובות על הקירות המצביעות על מניע לאומני כביכול לביצוע המעשים; נטל שני בקבוקי ערק, שפך את תכולתם על גופת הדודה ועל הספה והצית אותן. לאחר מכן השליך חלק מן התכשיטים לקופת בית תמחוי; מכר חלק מן התכשיטים; רכש ספרי קודש במטרה לתרום אותם לבית כנסת; ובכסף שנותר השתמש לצרכיו האישיים. לבני משפחת דודתו המנוחה, אותם פגש בהלווייתה, סיפר כי נרצחה על ידי ערבים.

3. לנוכח קיומה של חוות דעת פסיכיאטרית בעניינו של המערער, הסכימו הצדדים כי ההגנה תעתור לעונש מופחת מכוח סעיף 300א(א) לחוק, והמדינה מצדה הגבילה את טיעוניה במסגרת הסדר הטיעון לעונש של 28 שנות מאסר בגין כל העבירות בהן הורשע המערער. בסיכומו של דבר, בית המשפט המחוזי השית על המערער עונש מאסר של 27 שנים, 25 מתוכן לריצוי בפועל, ושנתיים מתוכן על תנאי לתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו (גזר דין מיום 20.4.2005 שניתן על ידי כב' השופטים ש טימן, ת' שפירא וש' ברוש).

ההליך מושא ערעור זה

4. בחודש יולי 2019, בעקבות כניסתו לתוקף של תיקון 137 (המכונה "הרפורמה בעבירות ההמתה"), הגיש המערער בקשה לבית משפט קמא לקביעת מועד מתוקן לשחרורו ממאסר. בתמצית, המערער טען כי היות שהוא הורשע בעבירה לפי סעיף 300א לחוק (שהיה בתוקף בשעתו), אזי כעת יש לראותו כמי שהורשע בעבירה של המתה בנסיבות של אחריות מופחתת, לפי סעיף 301(ב)(2) לחוק; ומשעה שהעונש המרבי בגין עבירה זו עומד על 20 שנות מאסר, הרי שיש להעמיד כעת את תקופת מאסרו על 20 שנה (וזאת בהנחה שעונש המאסר על תנאי שהושת עליו יבוטל אף הוא).

5. בית המשפט המחוזי דחה את בקשת המערער. בית המשפט ציין כי אין חולק שהענישה המקלה נכנסה לתוקף לאחר שפסק הדין בעניינו של המערער הפך חלוט. עם זאת, הוסבר כי הפסיקה קבעה באופן עקבי כי תנאי להחלת דין עמוד 2

מקל למפרע מכוח סעיף 5(ב) לחוק העונשין, הוא כי מדובר בעונש שניתן להחילו באופן אוטומטי, במישור המינהלי, ללא פתיחת הדיון מחדש ומבלי שיתעורר הצורך להפעיל שיקול דעת שיפוטי. ואולם, במקרה דנן העונש שנגזר על המערער התייחס למספר עבירות, ובקשת המערער לקיצור מאסרו תחייב את בית המשפט לבצע "פירוק" של העונש הכולל, להתחקות אחר העונש שהושת בגין כל עבירה, לשקול את השיקולים הרלוונטיים לענישה בגין כל עבירה לאחר שמיעת טיעונים בעניין, ולגזור את הדין מחדש. הפעלת שיקול דעת שיפוטי כמתואר, כך נקבע, לא באה בגדרי השינוי הרטרופקטיבי המצומצם שתיקון 137 לחוק מאפשר. למעלה מן הצורך, בית המשפט עמד על החומרה היתרה של כלל העבירות שבהן הורשע המערער, וציין כי אף אילו העמיד את עונשו של המערער בגין עבירת הרצח על 20 שנות מאסר, עונשו הכולל של המערער לא היה מסתכם בפחות מהעונש שהושת עליו בפועל.

על החלטה זו של בית המשפט המחוזי הגיש המערער את הערעור שלפנינו.

תמצית טענות הצדדים

6. לטענת המערער, עונש המאסר הושת עליו בגין עבירת הרצח בלבד, ולא בגין יתר העבירות ש"נבלעות בתוכה" ושיש לראותן כמעשה אחד. מכאן, שבקשתו אינה מחייבת ביצוע מלאכה שיפוטית מורכבת המצדיקה את דחיית בקשתו. בנוסף, נטען כי העבירות הנוספות שבהן הורשע נעשו כתוצאה מההפרעות הנפשיות החמורות מהן סבל; כי אלמלא הודאתו בחקירתו ושיתוף הפעולה מצדו, לא היו ראיות לחובתו שהיו מאפשרות את העמדתו לדין; כי המעשים שביצע יום לפני הרצח (הצתת דירת אמו) נעשו בעודו במצב פסיכוטי, ומדובר בהצתת דירה ריקה ללא חשש לפגיעה בנפש; ואלמלא צורך האישום הנוסף לתיק העיקרי, יש להניח כי היו מושתים בגינו חודשי מאסר ספורים, אם בכלל. לפיכך, לטענתו, יש לקצר את עונשו ל-20 שנות מאסר.

המדינה, מנגד, תומכת יתדותיה בהחלטת בית המשפט המחוזי. לגישתה, הוראות התחולה של תיקון 137 הרלוונטיות למקרה דנן מלמדות כי הכלל של החלת ענישה מקלה למפרע הוא כלל שיש להפעילו באופן מינהלי, מבלי להפעיל שיקול דעת שיפוטי; וכי המקרה דנן הוא מקרה מובהק שבו החלת הכלל תחייב הפעלת שיקול דעת שיפוטי לצורך פירוק גזר הדין והרכבתו מחדש, וזאת לנוכח העובדה שהמערער הורשע בעבירות חמורות נוספות.

דיון והכרעה

7. לאחר עיון בהחלטת בית המשפט המחוזי ושקילת טענות הצדדים, אני סבור כי אין מקום להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי, לא במישור המשפטי ולא באופן יישום הדברים על נסיבות המקרה דנן, ומשכך דין הערעור להידחות. מכיוון שהערעור מעלה שאלה לגבי טיבה של הוראת התחולה שנחקקה במסגרת תיקון 137 לחוק, אקדיש מילים מספר להבהרת הסוגיה, המערבת ארבעה דברי חקיקה: סעיף 5(ב) לחוק העונשין; סעיף 300א לחוק העונשין (שבו הורשע המערער ושכבר אינו בתוקף); סעיף 301ב(ב) לחוק העונשין; וסעיף 25 לתיקון 137 לחוק. נעמוד על הדברים בקצרה.

8. נקודת המוצא המעוגנת בסעיף 5(ב) לחוק העונשין היא כי דבר חקיקה הקובע ענישה מקלה, הנכנס לתוקפו לאחר שפסק הדין בעניינו של אדם שהורשע הפך חלוט, משליך על העונש המקורי שנגזר על אותו אדם. וזו לשונו של סעיף 5(ב) לחוק:

שינוי חיקוק לאחר עשיית העבירה

5. (א) [...]

(ב) הורשע אדם בעבירה בפסק דין חלוט ולאחר מכן נקבע לאותה עבירה בחיקוק עונש, שלפי מידתו או סוגו הוא קל מזה שהוטל עליו - יהיה עונשו העונש המרבי שנקבע בחיקוק, כאילו הוטל מלכתחילה.

במקרה שלפנינו, המערער הורשע בעבירה של רצח שבצידה עונש מאסר עולם חובה. עם זאת, הוא זכה לענישה מופחתת מכוח סעיף 300א(א) לחוק, שהיה בתוקף בשעתו וקבע כדלקמן:

עונש מופחת

300א. על אף האמור בסעיף 300, ניתן להטיל עונש קל מהקבוע בו, אם נעברה העבירה באחד מאלה:

(א) במצב שבו, בשל הפרעה נפשית חמורה או בשל ליקוי בכושרו השכלי, הוגבלה יכולתו של הנאשם במידה ניכרת, אך לא עד כדי חוסר יכולת של ממש כאמור בסעיף 34 ח -

(1) להבין את אשר הוא עושה או את הפסול שבמעשהו; או

(2) להימנע מעשיית המעשה.

מכוח סעיף זה, בית המשפט המחוזי נמנע מלגזור על המערער מאסר עולם, והשית עליו עונש של 27 שנות מאסר, מתוכן 25 שנה לריצוי בפועל על מכלול העבירות בהן הורשע. אלא שסעיף 300א בוטל עם חקיקתו של תיקון 137 לחוק העונשין, ואת מקומו תפסה עבירה חדשה בשם "המתה בנסיבות של אחריות מופחתת" שבצדה עונש של 20 שנות מאסר. וזו לשונה של העבירה החדשה, המעוגנת בסעיף 301ב(2) לחוק העונשין:

המתה בנסיבות של אחריות מופחתת

301ב. (א) [...]

(ב) על אף האמור בסעיפים 300 ו-301א, הגורם בכוונה או באדישות למותו של אדם באחת מהנסיבות המפורטות להלן, דינו - מאסר עשרים שנים:

(1) [...]

(2) המעשה נעשה במצב שבו, בשל הפרעה נפשית חמורה או בשל ליקוי בכושרו השכלי, הוגבלה יכולתו של הנאשם במידה ניכרת, אך לא עד כדי חוסר יכולת של ממש כאמור בסעיף 34 ח -

(א) להבין את אשר הוא עושה או את הפסול שבמעשהו; או

עמוד 4

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

(ב) להימנע מעשיית המעשה;

(3) [...]

(ג) [...]

משעה שהזכרנו את סעיפים 300 א ו-301ב(ב) לחוק, נציין כי ביטול סעיף 300 א והמרתו בעבירה חדשה כמתואר לעיל, משקף את אחד השינויים שהוכנסו במסגרת תיקון 137 לחוק, שהמיר את המודל של ענישה מופחתת בגין עבירות המתה המבוצעות במצבים המנויים בסעיף, במודל של אחריות מופחתת (ראו דברי ההסבר להצעת תיקון 137, שם נאמר, בין היתר, כי הסדר של אחריות מופחתת הוא "צודק יותר, משום שאין הוא מטיל על העושים בגדרו תיוג של מי שביצעו רצח" (ה"ח הממשלה 972 בעמ' 174-175)); כן ראו מרדכי קרמניצר וחאלד גנאים הרפורמה בעבירות ההמתה (2019) לאור עקרונות יסוד של המשפט ומחקר היסטורי השוואתי 343-340 (2020)).

[הערה: כמו סעיף 300 לחוק, גם העבירה של "המתה בנסיבות של אחריות מופחתת" לפי סעיף 301ב לחוק כוללת סוגי מקרים נוספים, מלבד מעשים שבוצעו עקב הפרעה נפשית או ליקוי שכלי, בכללם: כאשר "המעשה נעשה כשהנאשם היה נתון במצב של מצוקה נפשית קשה, עקב התעללות חמורה ומתמשכת בו או בבן משפחתו, בידי מי שהנאשם גרם למותו" (ס"ק (א)); כאשר "המעשה בוצע בתכוף לאחר התגרות כלפי הנאשם ובתגובה לאותה התגרות..." (ס"ק(ב)(1)); ומקרים שבהם המעשה נעשה בחריגה מועטה מתחולת סייג ההגנה העצמית, הצורך או הכורח, לפי סעיפים 34, 34א או 34ב לחוק (ס"ק ב(3)). סעיפים אלו אינם רלוונטיים לערעור דן ולא הזכרנו אותם אלא למען שלמות הדברים].

9. לבסוף, להשלמת הפאזל החקיקתי, נזכיר את הוראת התחולה שנקבעה בסעיף 25(ג) לתיקון 137 לחוק:

תחילה, תחולה והוראות מעבר

25. (א) [...]

(ב) [...]

(ג) על עבירה שבוצעה לפני יום התחילה וניתן פסק דין חלוט בעניינה, יחול הדין הישן; ואולם לעניין מי שהורשע בעבירה לפי סעיף 300 א לחוק העיקרי כנוסחו ערב יום התחילה, יראו אותו כמי שהורשע בעבירה לפי סעיף 301ב(א) או (ב)(2) או (3) לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה, ועונשו המרבי יהיה העונש שנקבע באותו סעיף, לפי העניין, כאמור בסעיף 5(ב) לחוק העיקרי.

צירופם של ארבעת הסעיפים המובאים לעיל הוא העומד בבסיס הערעור שלפנינו. כך, לטענת המערער, בהינתן שהוא הורשע בעבירה לפי סעיף 300 א לחוק; ומשעה שפסק דינו הפך חלוט; והיות שבעקבות תיקון 137 לחוק יש לראותו כמי שהורשע בעבירה לפי סעיף 300ב(ב) לחוק, שהעונש המרבי בגינה עומד על 20 שנות מאסר – אזי יש לראותו כמי שמלכתחילה הוטל עליו העונש הקל, בהתאם להוראת סעיף 5(ב) לחוק. לפיכך, לטענתו, יש להעמיד את

עונשו הכולל על 20 שנות מאסר, חלף העונש שהושת עליו מלכתחילה.

כפי שיוסבר להלן, לנוכח נסיבותיו של המקרה דנן, אין יסוד לטענת המערער.

10. לפי לשונה של הוראת התחולה המעוגנת בסעיף 25(ג) סיפא לתיקון 137, השינוי הרטרופקטיבי שבו עוסק הסעיף - קרי, הרשעה בעבירה לפי סעיף 301(ב) לחוק חלף הרשעה בסעיף 300א - שבכוחו להוביל להקלה בעונשו של מי שהורשע לפי סעיף 300א לחוק, נעשה "כאמור בסעיף 5(ב) לחוק העיקרי". נדון אפוא בקצרה בטיבה של ההוראה המעוגנת בסעיף 5(ב) לחוק העונשין.

סעיף 5(ב) נחקק בשנת 1994 במסגרת תיקון 39 לחוק העונשין. וכך תואר בשעתו הרציונל העומד בבסיסו, כמובא בדברי ההסבר לתיקון המוצע (ה"ח 2098 תשנ"ב ב' 112):

"מגמת סעיף 5 איננה להיטיב עם עושה העבירה: אין זה עניין של הטבה או הרעה.

הגישה החדשה מעוגנת היטב במדיניות ענישה דינאמית ההולמת חברה מתקדמת. אין להשלים עם ענישה של מעשה שהוא מותר בשעת הענישה, ואין מקום להפעיל כלפי אדם טיפול עונשי חמור מזה המחוייב על פי חוק שבשעת הטיפול. זהו הבסיס העקרוני של הוראות סעיף 5.

במקרה המיוחד שדינו של הנאשם כבר נגזר בפסק דין חלוט, מוצע שלא לפתוח מחדש דיון לעניין העונש ומוצע העקרון לפיו אם העונש שנגזר היה חמור מן העונש המרבי שנקצב בחוק החדש, יבוא עונש מרבי זה במקום העונש שנגזר" (שם בעמ' 116).

הנה כי כן, סעיף 5(ב) נועד למצבים שבהם העונש החלוט שהושת על אדם שהורשע, הוא חמור יותר מהעונש המחוייב על פי הוראות החוק העדכניות. בנוסף, מדברי ההסבר עולה בבירור כי המחוקק ביקש למנוע "פתיחה מחדש" של הדיון המשפטי לגבי העונש.

11. ברוח דברים אלו, הפסיקה פירשה את השינוי הרטרופקטיבי שעליו מורה סעיף 5(ב) לחוק כ"שינוי מנהלי בלבד שאין בו הפעלת שיקול דעת ופתיחת הליכים משפטיים מחדש" (דברי הנשיא (בדימ') ברק בע"פ רחמיאן נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (13.2.2006), ההדגשה הוספה - י"ע (להלן: עניין רחמיאן)). בפסק דינו אף הביא הנשיא ברק מדבריו של פרופ' פלר שנאמרו במסגרת הדיונים בהצעת תיקון 39, שהסביר כי "העקרון כאן הוא לא לפתוח משפטים ולא להתחיל בדיונים. מה שיכול ליפול בגילויטינה אוטומטית, זה אחרת. ... כל מה שאפשר לעשות רק בדרך אדמיניסטרטיבית - הדבר היחיד שניתן לעשות הוא להפעיל את הגילויטינה של המקסימום החדש" (עניין רחמיאן, שם; כן ראו בג"ץ 5293/19 סלומון נ' כנסת ישראל (19.11.2019), שם נדחתה עתירה נגד חוקיותו של סעיף 25(ג) לתיקון 137. בפסק הדין הוסבר, בין היתר, כי "נקודת האיזון שנקבעה במסגרת סעיף 5(ב) לחוק העונשין, היא של תחולה למפרע של דין מקל, מבלי שיפתח מחדש ההליך הפלילי" (שם בפסקה 10, ההגדשה הוספה - י"ע)).

מעניין לציין כי בדומה למקרה שלפנינו, עניין רחמיאן נסב אף הוא על סעיף 300א לחוק העונשין. אלא ששם מדובר היה באדם שהורשע ברצח בטרם נחקק סעיף 300א, וטענתו היתה כי משעה שנחקק סעיף 300א, הרי שיש להחילו עליו ולהקל בעונשו. טענתו כאמור נדחתה, תוך שהובהר כי "השינוי הרטרופקטיבי שמורה עליו סעיף 5(ב) לחוק העונשין הוא שינוי הניתן לביצוע בדרך מינהלית. הסעיף אינו מאפשר להחיל נורמה פלילית חדשה באופן רטרופקטיבי במידה והדבר מצריך פתיחת הליך מחדש והפעלת שיקול דעת שיפוטי"; "הגבול הוא גבול השינוי שאין בו הפעלת שיקול דעת שיפוטי" (שם, פסקאות 10-11, ההדגשה הוספה - י"ע). זאת, מתוך הצורך לאזן בין שיקולי צדק לעיקרון סופיות הדין.

12. בית משפט קמא קבע כי ההלכה שנקבעה בנוגע להפעלת סעיף 5(ב) לחוק, כוחה יפה גם לגבי השינוי הרטרופקטיבי שעליו מורה סעיף 25 לתיקון 137, ובדין קבע כך. כפי שצוין לעיל, סעיף 25(ג) סיפא לתיקון 137 מפנה באופן מפורש לסעיף 5(ב) לחוק העונשין. סעיף 5(ב) חל אפוא במישור על הסוגיה שלפנינו, וממילא עליו להכריע בה בהתאם לסעיף 5(ב) לחוק ולאופן בו פורש בפסיקה.

13. על רקע האמור, השאלה שנתר לבררה היא אם במקרה דנן, השינוי המבוקש על ידי המערער הוא אמנם שינוי שניתן ליישמו באופן "טכני-אדמיניסטרטיבי" ללא צורך בהפעלת שיקול דעת שיפוטי. בית המשפט המחוזי השיב על שאלה זו בשלילה, בקבעו כי היעדרות לבקשת המערער במקרה דנן תחייב הפעלת שיקול דעת שיפוטי נרחב. בקביעה זו אין כל מקום להתערב. עיון בגזר הדין שניתן בעניינו של המערער מלמד כי העונש הכולל שהושת עליו - 27 שנות מאסר, מתוכן 25 בפועל - ניתן בגין כלל העבירות בהן הורשע, ולא רק בגין עבירת הרצח. נזכיר, כי מלבד עבירת הרצח, המערער הורשע בשורה של עבירות נוספות, ובכללן: שתי עבירות נפרדות של הצתה, שהעונש המרבי על כל אחת מהן הוא 15 שנות מאסר (זאת בהנחה שהמערער לא ביצע את ההצתה במטרה לפגוע בבני אדם, שאז העונש על עבירה זו הוא 20 שנות מאסר); עבירה של שוד בנסיבות מחמירות, שהעונש בגינה הוא 20 שנות מאסר; עבירה של השמדת ראיות, שהעונש בגינה הוא 5 שנות מאסר; עבירה של היזק בזדון, שהעונש בגינה הוא 3 שנות מאסר; ועבירה של הפרת הוראה חוקית שניתנה לשם הגנה על חיו, גופו או שלומו של אדם אחר מפני המפר, שהעונש בגינה הוא 4 שנות מאסר.

ודוק: בית המשפט המחוזי, בעת שגזר את דינו של המערער, לא פירט כמה שנות מאסר הושתו על המערער בגין כל עבירה בנפרד. לפיכך, כפי שציין בית משפט קמא בהחלטתו, היעדרות לבקשת המבקש היה מחייבת פירוק והרכבה מחדש של גזר הדין, במטרה להתחקות אחר רכיבי העונש השונים, תוך שמיעת טענות הצדדים לעניין זה. לא ניתן לומר אפוא כי השינוי הרטרופקטיבי המבוקש על ידי המערער, מתמצה באקט "טכני-מינהלי" שאינו מחייב הפעלת שיקול דעת שיפוטי. היפוכו של דבר הוא הנכון. אוסיף, כי אף אילו הייתי נכון להניח לטובת המערער כי העונש בגין חלק מן העבירות שבהן הורשע אמנם נבלע בעונש שהושת עליו בגין עבירת הרצח, לא כך הדבר לגבי כל העבירות שבהן הורשע, בפרט בכלל האמור לגבי עבירות ההצתה. נשוב ונזכיר כי המערער הורשע בשתי עבירות של הצתה בגין שני מעשים נפרדים: הצתת דירת אמו, ולמחרת הצתת גופת דודתו. מעשים אלו חייבו, על פניהם, ענישה נפרדת, ודי להזכיר את התייחסותו של בית המשפט המחוזי בגזר הדין ל"מעשים המזוועים" של המערער, ניסוח המתיישב עם המסקנה כי עונשו של המערער לא הושת עליו בגין עבירת הרצח לבדה (שם בפסקה 7, ההדגשה הוספה - י"ע). לנוכח כל האמור, דומה כי לא בכדי העיר בית משפט קמא כי אף אילו העמיד את עונשו של המערער בגין עבירת הרצח על 20 שנות מאסר, עונשו הכולל לא היה מסתכם בפחות מהעונש שהושת עליו בפועל.

14. לבסוף, בשולי הדברים, אציין כי במהלך הדיון בפנינו, בא כוח המדינה עדכן כי כחלק מההיערכות ליישום תיקון

137, המדינה פנתה ביוזמתה לשירות בתי הסוהר על מנת לקבל את שמות האסירים שנדונו לפי סעיף 300א לחוק, שלגביהם ייתכן כי יהיה מקום לקצר את עונשם; וכי בהמשך לכך, המדינה פנתה במקרים המתאימים לבתי המשפט המחוזיים בבקשות לתיקון פקודות המאסר של האסירים הרלוונטיים. כך היה ראוי ומתבקש מצד המדינה לנהוג, וטוב עשתה שכך פעלה.

סוף דבר

15. החלטת בית משפט קמא, בה נקבע כי בקשת המערער לקיצור מאסרו תחייב הפעלת שיקול דעת שיפוטי, באופן החורג מגדרי השינוי הרטרופקטיבי המצומצם שמאפשר תיקון 137 לחוק – בדין יסודה, ואין כל עילה להתערב בה. לפיכך, אין מקום לקצר את עונש המאסר שהושת על המערער, והוא נותר על כנו.

אשר על כן, הערעור נדחה.

ש ו פ ט

השופטת ע' ברון:

אני מסכימה.

ש ו פ ט

השופט ד' מינץ:

אני מסכים.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט י' עמית.

ניתן היום, ח' בכסלו התשפ"א (24.11.2020).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט